

THEODOR KÖRNER VERSEI

Az életrajzával hamar végezhetünk, mert — sajnos — nagyon rövid volt ez az élet. 1791-ben született Drezdában; atyja jómódú ügyvéd, Schiller közeli barátja. A középiskolai tanulmányok elvégzése után a freibergi bányász-akadémiát látogatta, majd a lipcei egyetemen természettudományos előadásokat hallgatott. Rövid ideig — már mint sikeres kezdő író — Berlinben, majd Bécsben tartózkodott. Itt eljegyezte Adamberger Antoniet, a Burg-színház színésznőjét. De jegyesi boldogságuk nem tartott soká. Amikor 1813-ban, mint a napoleoni háborúk utolsó szakasza, kitört a német felszabadító harc, az ifjú Körner hazafias felbuzdulásában beállott Lützow őrnagy szabadsapatába, és 22 éves korában, kerek 150 évvel ezelőtt, 1813 augusztus 26-án hősi halált halt.

A szerelem tavaszán egy kicsit mindenki költő, a született költő pedig élete tavaszán természetesen első sorban szerelmi lírikus. E tekintetben Körner sem kivétel. De kivétel abban, hogy költészete súlyponti részét nem a szerelmi, hanem a hazafias-politikai és vallási líra alkotja. Vallási költészete, bár ő maga protestáns volt, a romantikusokhoz hasonlóan erősen katolikus színezetű. Hazafias költészetébe pedig, korát jóval megelőzően belejátszódik valami sajátos „internacionalista” hang is, mintegy Petőfi „világszabadságának” előhangja. Élete főművében, a „Zrínyi” című ötfelvonásos történelmi tragédiában, amelyet Szemere Pál fordított magyarra és Kölchey bírált, a magyar szabadságszeretet és hősiesség példájával buzdítja saját honfitársait, „Moskau” című szonettjében pedig az oroszok önfeláldozását magasztalja. (k. gy.)

A SIXTUSI MADONNA ELŐTT

*Rabja lettem égi bűvöletnek,
Elbűvölt, ó kép, csodás hatalmad,
Szépség mámorában szétfoszognak
Nyúgei a földi köteleknek!*

*Szánalomra méltó bús eretnek,
Kinek lelke itten néma, hallgat!
Márja hajnal-arcán halk sugalmak...
Jaj azoknak, akik nem szeretnek!*

*Szent vagy, szent vagy! — a szeráfok zengik,
Angyalok leszállva körbe lengik
Isten anyját, ezt a szűzi nőt;*

*Lelke annak szárnyal szabadabban,
Szeretet és hit lobog fel abban,
Aki tiszta szívvel nézi őt.*

MOSZKVA ÉGÉSE

*Magaslik tornya sok-sok templomodnak,
Sugárzó pompa, bárhová is nézek,
Tekintetem a sok gyönyörtől részeg,
Aranyló kastélyok miként ragyognak!*

*De im egyszerre lángnyelvek lobognak:
Lakóid hősi áldozatra készek,
Felgyújtják önként sok családi fészket;
S elöntött óceánja tűzhaboknak.*

*Csak dőreség emelhet érte vádat...
Omolj le dóm! Pusztuljatok ti házak!
Az orosz fénix lángsírjába bágyad.*

*De nem sokáig porlad sír ölében,
Feltámad újra frissen, ifjan, szépen,
Es győztes lándzsa leng Szent György kezében.*

Kunszery Gyula fordítása